

Казахського національного університету Клара Туленбаєва і її численні вихованці – співаки-сирнайші, які позиціонують високопрофесійну школу співочої майстерності у всіх регіонах республіки.

Література:

1. Туякбаєв Д., Смакова З. Допомога по аранжуванні казахських кюєв для баяна. Алмати: Каганат КС, 1999. 152 с.
2. Валіханов Ч. Зібрання творів. Алма-Ата: Головна редакція Казахської радянської енциклопедії, 1984. Т. 1. 432 с.
3. Сарыбаєв Б. Казахские музыкальные инструменты. Алма-Ата, «Жалын», 1978. 176 с.
4. Жубанов А. Соловьи столетий. Алма-Ата, «Жазушы», 1967. 412 с.

УДК 78.071:780.647.2

Олександр БЕНЗЮК
(Київ, Україна)

ВИДАТНІ ПОСТАТІ УКРАЇНСЬКОГО БАЯННО-АКОРДЕОННОГО МИСТЕЦТВА – ВОЛОДИМИР БУЛАВКО

Ім'я видатного українського баяніста, заслуженого артиста України, доцента Національної музичної академії України імені П. Чайковського, соліста Національної філармонії України **Володимира Олексійовича Булавка**, широко відоме як в Україні, так і за її межами. Визнання одного з найкращих баяністів сучасності він здобув своєю концертною та педагогічною діяльністю. Його концертні виступи завжди вражали високою професійною майстерністю, особливою емоційністю та щирістю до слухача, і безперечно, досвід, накопичений В. Булавком за багаторічну концертну діяльність, не міг позитивно не позначитися на його роботі з учнями, які успішно продовжують і примножують виконавські та педагогічні традиції свого вчителя.

Досить цікавим та тернистим був шлях становлення цього Музиканта. *Володимир Булавко* (1944–2003) народився 21 лютого 1944 року у м. Свободний Хабаровського краю. Після закінчення Київської дитячої музичної школи № 1 (1959–1963 рр.) у

викладача А. П. Гривцова, Володимир Булавко вступає до Київського музичного училища у 1963 році в клас М. І. Різоля, яке успішно закінчує у 1968 році. Далі починається найголовніший етап становлення В. Булавка як музиканта професіонала, він у 1968 році стає студентом Київської державної консерваторії імені П. Чайковського, продовжуючи навчання під керівництвом видатного діяча баянного мистецтва М. І. Різоля. З великим практичним і виконавським досвідом Микола Іванович Різоля навчав студентів не тільки гри на інструменті, а й вмінню мислити, аналізувати твори різних епох, жанрів, стилів та форм, розуміти їхній зміст. Володимир Булавко здобув у Київській консерваторії справжні цілісні музичні знання, які стали фундаментом у подальшому формуванні його як музиканта, концертного виконавця, педагога та композитора.

Після закінчення консерваторії у 1968 році В. Булавко стає солістом Київської державної філармонії (нині Національна філармонія України), постійно гастролюючи з концертами не тільки в Україні, а й далеко за її межами, даруючи слухачам своє високе мистецтво. За вагомий особистий внесок у розвиток українського музичного мистецтва, високу виконавську майстерність, Володимиру Булавку у 1980 році було присвоєно почесне звання «Заслуженого артиста України».

Однією із знакових подій у творчому житті Володимира Булавка стала перемога (І премія) у 1975 році на найпрестижнішому серед баяністів-акордеоністів Міжнародному конкурсі «Фогтландські дні музики» м. Клінгенталь (Німеччина). І сьогодні, по складності, Клінгентальські змагання акордеоністів та баяністів також не мають собі рівних.

У другій половині ХХ століття існувала незначна кількість музичних конкурсів, що проводилася лише в деяких країнах Європи, США та ін., у порівнянні із сьогоденням, де проводяться сотні різних міжнародних та національних конкурсів різного масштабу, у яких беруть участь представники практично всіх без винятку музичних професій.

У колишньому союзі проходили цілі відбори на Всесоюзні чи Міжнародні конкурси, і тому в ті роки склалася система внутрішніх відборів баяністів-акордеоністів, що забезпечувала участь в цьому конкурсі самим достойним кандидатам. Тому,

успішно пройти республіканський та всесоюзний внутрішні відбори іноді було набагато складніше, ніж завоювати нагороди на конкурсі. Настільки високою була підготовка музикантів, а також, велика кількість претендентів на участь у конкурсі.

У 1975 році відбіркове прослуховування на міжнародний конкурс у м. Клінгенталь проходило в м. Уфа. У відбіркового конкурсі взяли участь 42 претенденти і лише троє з них: В. Булаво (соліст Київської філармонії), Ю. Дранга (студент Ростовського музично-педагогічного інституту) та В. Суханов (викладач Уфимського інституту мистецтв) – стали учасниками «Фогтландських днів музики» Клінгенталь. Першу премію і звання лауреата здобув соліст Київської філармонії Володимир Булаво. Як зазначив В. Бесфамільнов у своїй статті в журналі «Музика» «...його (В. Булаво) виконанню ре-мінорної прелюдії і фуги Д. Шостаковича і до дієз мінорної Сюїти М. Чайкіна притаманні точність у відтворенні певного стилю [на що особливо зважало журі], артистична впевненість» [1, 22].

У 1981 році В. Булаво вступає до асистентури-стажування Київської консерваторії, яку успішно закінчує у 1983 році під творчим керівництвом професора М. І. Різоля та отримує кваліфікацію викладача вищих мистецьких навчальних закладів IV рівня акредитації.

Свою педагогічну діяльність В. Булаво розпочав у 1971 році, як викладач класу баяна та акордеона у Київському педагогічному інституті, пропрацювавши в якому до 1983 року. З 1983 року Володимир Булаво починає працювати на посаді старшого викладача, доцента (1994) кафедри народних інструментів НМАУ ім. П. Чайковського, виховавши понад 30 випускників.

Намагаючи розширити баянний репертуар В. Булаво створює власні оригінальні твори для баяна, постає автором численних перекладень та транскрипцій: «Піццикато» з балету «Сивілія» Л. Деліба, «Українські візерунки» І. Шамо, концертна п'єса на тему української народної пісні «Гандзя» та ін.

Маючи за честь навчатися у класі Володимира Олексійовича, а відтак – бути його асистентом-стажистом, хочу відзначити, що викладач навчав своїх студентів не тільки тонкощам володіння інструментом, а головне навчав відчувати, розуміти, ви-

конувати музику, вкладаючи в це всю свою душу, знання і величезний досвід.

Важко уявити баянне виконавство без такого імені як Володимир Булавко, який безперечно зробив великий внесок у популяризацію інструмента, піднісши його на високий рівень академічного виконавства.

Література:

1. Бесфамільнов В. Перемога в Хельсінки. *Музика*. 1975. Вип. 5. С. 22.
2. Булавко Володимир Олексійович. *Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах*. Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2010. С. 54.

УДК 785(477):355.48(470:477)"20"

Роман ДИДИК
(Дрогобич, Україна)

МИСТЕЦТВО ПІД ЧАС ВІЙНИ НА ПРИКЛАДІ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСЛУЖЕНОГО ПРИКАРПАТСЬКОГО АНСАМБЛЮ ПІСНІ ТА ТАНЦЮ УКРАЇНИ «ВЕРХОВИНА»

Війна між росією та Україною не оминула жодної сфери – ні політичної, ні економічної, ні інформаційної. І сьогодні, ми маємо зосередитися на одній з найважливіших тем для українців: мистецтво під час війни. Росіяни століттями знищували та привласнювали собі українську культуру. Вони робили усе, аби у світі не залишилось нічого українського: українською мовою забороняли друкувати книги та викладати в навчальних закладах; книги, надруковані українською, спалювали; забороняли співати українські пісні та виконувати українську музику і загалом популяризувати будь-що під грифом «українське». Але, українці гідно встояли тоді, та продовжують це робити донині.

З часу повномасштабного вторгнення, всі стараються максимально акумулювати зусилля задля підтримки української армії та наближення нашої перемоги. Не виключенням є і культура, котра постає потужним голосом українського народу. Відтак, це чітко вбачаємо в рамках програми «Культурна оборона», де не